

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1969-1970

8 JANUARI 1970

WETSONTWERP

tot wijziging
van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BOEYKENS.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie hoorde een uiteenzetting van de Minister van Financiën over de draagwijdte van het wetsontwerp.

Het strekt ertoe:

1° de door verschillende Ministers van Financiën getroffen maatregelen i.v.m. het fiscaal statuut van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, van de vennootschappen tot exploitatie van de havens van Luik, Brussel en Brugge, van de Nationale Delcreditedienst en van de Vereniging voor onderlinge zeeverzekeringen tegen oorlogsrisico wettelijk te bekrachtigen;

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Dequae,

A. — Leden: de heren Baeskens, Chabert, Dequae, Meyers, Michel, Persoons, Posson, Vandamme. — de heren Boeykens, Brouhon, Claes (Willy), Deruelles (Henri), Dettiège, Mottard, Simonet. — de heren Ciselet, De Clercq, Defraigne, Delruelle (Gérard), Gendebien. — de heren Olaerts, Van der Elst. — de heer Defosset.

B. — Plaatsvervangers: de heren De Gryse, Goeman, Peeters, Urbain. — de heren Boutet, Hurez, Lamers, Van Daele. — de heren Hubaux, Pede, Van Lidth de Jeude. — de heer Goemans. — de heer Moreau.

Zie:

523 (1969-1970):

— N° 1: Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1969-1970

8 JANVIER 1970

PROJET DE LOI

modifiant le Code des impôts sur les revenus.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. BOEYKENS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a entendu un exposé du Ministre des Finances sur la portée du projet de loi.

Il a pour but:

1° de consacrer légalement les décisions prises par différents Ministres des Finances au sujet du statut fiscal de la Société nationale des chemins de fer vicinaux, des sociétés exploitant les ports de Liège, de Bruxelles et de Bruges, de l'Office national du dueroire et de l'Association d'assurances mutuelles maritimes contre les risques de guerre;

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Dequae.

A. — Membres: MM. Baeskens, Chabert, Dequae, Meyers, Michel, Persoons, Posson, Vandamme. — MM. Boeykens, Brouhon, Claes (Willy), Deruelles (Henri), Dettiège, Mottard, Simonet. — MM. Ciselet, De Clercq, Defraigne, Delruelle (Gérard), Gendebien. — MM. Olaerts, Van der Elst. — M. Defosset.

B. — Suppléants: MM. De Gryse, Goeman, Peeters, Urbain. — MM. Boutet, Hurez, Lamers, Van Daele. — MM. Hubaux, Pede, Van Lidth de Jeude. — M. Goemans. — M. Moreau.

Voir:

523 (1969-1970):

— N° 1: Projet de loi.

2° eveneens het fiscaal statuut te regelen :

- van de inkomsten uit spaardeposito's bij het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet en bij de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid;
- van de door het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet erkende kredietkassen;
- van de N. V. Gemeentekrediet van België.

* * *

I. — De vennootschappen, verenigingen enz. die rechtspersoonlijkheid bezitten en die zich bezighouden met een handelsexploïtatie of met verrichtingen van winstgevend aard worden overeenkomstig het gemeen recht in de vennootschapsbelasting belast op hun globaal inkomen.

Artikel 103 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen voorziet nochtans in een uitzondering voor de intercommunale verenigingen voor electriciteitsbedeling, gasbedeling enz. en voor de maatschappijen voor intercommunaal vervoer in die zin dat deze verenigingen en vennootschappen, al hebben zij een industriële of handelsactiviteit niet belast worden op hun globaal inkomen, maar alleen op de onroerende en roerende inkomsten die zij genieten, en hun belasting wordt geacht overeen te stemmen met de op die inkomsten toegepaste voorheffingen.

Zulks is eveneens het geval met de instellingen die havens exploiteren als gemeentebedrijf, alsook met zekere verenigingen zonder winstoogmerk.

Aldus werd een fiscale distorsie in het leven geroepen tussen de ondernemingen uit de privé-sector, de openbare ondernemingen en de ondernemingen met gemengde structuur.

Om inzake de fiscale behandeling een betere overeenstemming te verwezenlijken tussen de verschillende vennootschappen die het karakter hebben van openbare instelling of van instelling van openbaar nut en die een activiteit uitoefenen in een zelfde tak van de nationale economie, strekt het wetsontwerp tot het gelijkstellen :

- van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen met de maatschappijen voor intercommunaal vervoer die onder de gelding vallen van de wetten van 17 juni 1953 (Brusselse trams) en 22 februari 1961 (stedelijk gemeenschappelijk vervoer);

- van de instellingen die zijn opgericht voor de exploitatie van de havens (autonome haven van Luik, N. V. Zee-kanaal en haveninrichtingen van Brussel en Maatschappij der Brugse zeevaartinrichtingen), met de havens die als gemeentebedrijf worden geëxploiteerd, zoals de havens van Antwerpen en van Gent;

- van de Nationale Delcredere dienst en de Vereniging der onderlinge zeeverzekeringen tegen oorlogsrisico, met de verenigingen zonder winstoogmerk die, alhoewel zij zich met verrichtingen van winstgevend aard bezighouden, nochtans geen werkelijke winst uit een exploitatie halen.

Die verschillende instellingen zouden dus vallen onder de vennootschapsbelasting, zulks overeenkomstig de afwijkende belastingregeling waarin artikel 103 van voornoemd Wetboek voorziet; hun belastbaar inkomen zou met andere woorden uitsluitend bestaan uit de door hen ontvangen onroerende en roerende inkomsten en hun aanslag zou overeenkomen met de op die inkomsten geheven voorheffing.

II. — a) Het koninklijk besluit n° 57 van 10 november 1967 heeft met name het statuut vastgesteld van de door het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet erkende kassen, waarbij deze worden onderworpen aan dezelfde regeling als die welke is vastgesteld voor de kredietverenigingen die van de Nationale Kas voor Beroepskrediet afhangen.

2° de régler également le statut fiscal :

- des revenus de dépôts d'épargne à l'Institut national de crédit agricole et à la Société nationale de crédit à l'industrie;
- des caisses de crédit agréées par l'Institut national de crédit agricole;
- de la S. A. Crédit communal de Belgique.

* * *

I. — Les sociétés, associations, etc. ayant la personnalité juridique et qui se livrent à une exploitation ou à des opérations de caractère lucratif sont imposables à l'impôt des sociétés suivant le droit commun sur l'ensemble de leurs revenus.

L'article 103 du Code des impôts sur les revenus déroge cependant à cette règle en faveur des associations intercommunales d'électricité, de gaz, etc. et des sociétés de transports intercommunaux, en ce sens que ces associations et sociétés, bien que se livrant à une activité industrielle ou commerciale, sont imposables non pas sur l'ensemble de leurs revenus, mais uniquement sur les revenus immobiliers et mobiliers dont elles bénéficient, et l'impôt est censé correspondre aux précomptes perçus sur ces revenus.

Il en est de même des institutions exploitant les ports sous la forme de régies communales et de certaines associations dans un but lucratif.

On a créé ainsi une distorsion fiscale entre les entreprises du secteur privé, les entreprises du secteur public et les entreprises d'économie mixte.

Pour réaliser sur le plan fiscal une meilleure harmonie entre les différentes sociétés qui ont le caractère d'établissement ou d'organisme public ou d'intérêt public et qui exercent une activité dans la même branche de l'économie, le projet de loi tend à assimiler :

- la Société nationale des chemins de fer vicinaux, aux sociétés de transports intercommunaux régies par les lois des 17 juin 1953 (Tramways bruxellois) et 22 février 1961 (Transports en commun urbains);

- les institutions créées pour l'exploitation des ports (Port autonome de Liège, Société du canal et des installations maritimes de Bruxelles, Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen), aux ports qui fonctionnent sous la forme de régies communales comme les ports d'Anvers et de Gand;

- l'Office national du ducroire et l'Association d'assurances mutuelles maritimes contre les risques de guerre, aux associations sans but lucratif qui, tout en se livrant à des opérations de caractère lucratif, ne recueillent cependant pas de véritables bénéfices d'exploitation.

Ces différentes institutions seraient donc soumises à l'impôt des sociétés suivant le régime fiscal dérogatoire prévu à l'article 103 du Code précité, c'est-à-dire que leur revenu imposable serait exclusivement représenté par les revenus immobiliers et mobiliers dont elles bénéficient et leur impôt correspondrait aux précomptes perçus sur ces revenus.

II. — a) L'arrêté royal n° 57 du 10 novembre 1967 a notamment fixé le statut des caisses de crédit agréées par l'Institut national de crédit agricole, en soumettant ces caisses aux mêmes règles que celles qui sont prévues pour les associations de crédit dépendant de la Caisse nationale de crédit professionnel.

Daar laatstgenoemde verenigingen onderworpen zijn aan een specifieke regeling inzake vennootschapsbelasting — in die zin dat de desbetreffende aanslagvoet slechts 15 % in plaats van 30 % bedraagt, zulks uitsluitend op basis van de inkomsten uit aandelen of delen van belegde kapitalen welke door hen aan hun aandeelhouders of vennoten zijn toegekend — moet diezelfde gunstregeling ook toegekend worden aan de door het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet erkende kredietkassen.

b) Krachtens artikel 19, 7°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen zijn de inkomsten uit spaardeposito's op zicht, ingeschreven op boekjes van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, van de erkende particuliere spaarkassen, de banken enz., van de personenbelasting vrijgesteld tot beloop van de eerste inkomstenranche van 5 000 F per jaar.

Aangezien het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet en de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid er voortaan ook toe gemachtigd zijn dergelijke spaardeposito's te ontvangen, dient in dezelfde vrijstelling te worden voorzien voor de interesten uit die deposito's.

c) De vennootschapsbelasting bedraagt 15 % (i. p. v. 30 %) voor de vennootschappen enz. waarvan de delen die de maatschappelijke rechten vertegenwoordigen uitsluitend in het bezit zijn van de Staat, de provincies of de gemeenten.

Er wordt voorgesteld deze gunstregeling ook toe te passen op de N. V. Gemeentekrediet van België alhoewel slechts 99,95 % van haar kapitaal onderschreven is door de provincies of de gemeenten. Het feit dat het resterende deel van het aandelenkapitaal, zijnde 0,05 %, onderschreven wordt door de beheerders en commissarissen van de vennootschap, mag immers geen hinderpaal zijn voor de toepassing van voornoemde fiscale regeling aangezien de voor die beheerders en commissarissen voorbehouden mogelijkheid, houder te zijn van maatschappelijke rechten van de vennootschap, slechts werd geboden om de betrokkenen in staat te stellen de door de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen vereiste borgsom samen te stellen en zij verplicht zijn die maatschappelijke rechten bij het einde van hun mandaat af te staan aan de beheerders en commissarissen die hen opvolgen.

Budgettaire weerslag.

De wijzigingen die worden voorgesteld in de belastingregeling welke geldt voor de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de havenbedrijven, de Nationale Delcreditedienst, de Vereniging voor onderlinge zeeverzekeringen tegen oorlogsisico en de N. V. Gemeentekrediet van België, zullen geen budgettaire weerslag hebben, aangezien het wetsontwerp terzake er enkel toe strekt een bestaande toestand te legaliseren.

Voorts zullen de maatregelen die zijn voorgesteld m.b.t., enerzijds, de inkomsten uit spaardeposito's bij de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid en het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet en, anderzijds, het fiscaal statuut dat geldt voor de door voornoemd Instituut erkende kredietkassen, slechts een onbeduidende weerslag hebben.

* * *

Een lid vraagt uitleg omtrent het huidige statuut van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.

De Minister van Financiën verduidelijkt dat het onderhavige wetsontwerp er o.m. toe strekt de N. M. V. B. aan de zelfde fiscale regeling te onderwerpen als de maatschappijen

Etant donné que ces dernières associations bénéficient d'un régime fiscal particulier en matière d'impôts des sociétés, en ce sens que ledit impôt ne leur est applicable qu'au taux de 15 % (au lieu de 30 %) et ce uniquement sur la base des revenus d'actions ou parts de capitaux investis attribués par elles à leurs actionnaires ou associés, il convient de réserver le même régime de faveur aux caisses de crédit agréées par l'Institut national de crédit agricole.

b) En vertu de l'article 19, 7°, du Code des impôts sur les revenus, les revenus produits par les dépôts d'épargne à vue en carnets ou livrets reçus par la Caisse générale d'épargne et de retraite, par les caisses d'épargne privées, par les banques, etc. sont exonérés de l'impôt des personnes physiques à concurrence de la première tranche de revenus de 5 000 F par an.

Puisque l'Institut national de crédit agricole et la Société nationale de crédit à l'industrie sont dorénavant aussi habilités à recueillir de semblables dépôts d'épargne, il s'indique de prévoir le même régime d'exemption pour les intérêts de ces dépôts.

c) L'impôt des sociétés est fixé à 15 % (au lieu de 30 %) pour les sociétés, etc. dont les parts représentatives de droits sociaux sont détenues exclusivement par l'État, les provinces ou les communes.

Il est proposé de réserver ce régime de faveur également à la S. A. Crédit communal de Belgique, bien que seulement 99,95 % de son capital soit souscrit par les provinces et les communes. Le fait que le restant de son capital social, soit 0,05 %, est souscrit par les administrateurs et commissaires de la société ne peut en effet constituer un obstacle à l'application du régime fiscal spécial précité, étant donné que la possibilité réservée à ces administrateurs et commissaires de détenir des droits sociaux de la société n'a été prévue que dans le seul but de permettre aux intéressés de constituer la garantie exigée par les lois coordonnées sur les sociétés commerciales et qu'à l'expiration de leur mandat ils sont tenus de céder ces droits sociaux aux administrateurs et commissaires qui leur succèdent.

Incidence budgétaire.

Les modifications proposées au régime fiscal applicable à la Société nationale des chemins de fer vicinaux aux sociétés exploitant les ports, à l'Office national du dueroire, à l'Association d'assurances mutuelles maritimes contre les risques de guerre et à la S. A. Crédit communal de Belgique, n'entraîneront aucune incidence budgétaire, étant donné qu'en la matière le projet de loi tend simplement à légaliser une situation existante.

Par ailleurs, les mesures proposées en ce qui concerne, d'une part, les revenus des dépôts d'épargne confiés à la Société nationale de crédit à l'industrie et à l'Institut national de crédit agricole et, d'autre part, le statut fiscal applicable aux caisses de crédit agréées par l'Institut précité, n'auront qu'une incidence insignifiante.

* * *

Un membre a demandé des explications sur le statut actuel de la Société nationale des chemins de fer vicinaux.

Le Ministre des Finances précise que le présent projet tend notamment à soumettre la S. N. C. V. au même régime fiscal que les sociétés de transports intercommunaux, étant

voor intercommunaal vervoer, vermits zij haar activiteit in de openbare vervoerssector uitoefent.

De structuur van haar kapitaal is trouwens ook te vergelijken met die van bedoelde maatschappijen.

Een ander lid wil weten wat er gebeurt met de premies die worden betaald aan de Vereniging voor onderlinge zeeverzekering tegen oorlogsrisico.

Volgens de Minister worden de premies o.m. belegd onder de vorm van portefeuillewaarden.

Enkele leden zien de noodzaak niet in van een bevoorrechte regeling ten gunste van het Gemeentekrediet.

Naar hun gevoelen slorpt deze instelling een aanzienlijk bedrag aan deposito's op dat anders naar privé-instellingen zou gaan. Het komt hem voor dat de overheid het er op aanlegt de publieke instellingen systematisch te bevoordelen, zodat zij leningen tegen een lagere interestvoet kunnen verlenen.

In zijn antwoord legt de Minister van Financiën, er de nadruk op dat het onderhavige wetsontwerp slechts enkele anomalieën wil wegwerken en geenszins een fiscale distorsie tot gevolg zal hebben. Hij wijst er verder op dat het Gemeentekrediet alleen aan gemeenten en provincies leent tegen een lage rentevoet.

In verband met de Nederlandse tekst van artikel twee stelt een lid voor de woorden : « intercommunale vervoermaatschappijen » te vervangen door : « maatschappijen voor intercommunaal vervoer ».

De voorgestelde wijziging is de correcte vertaling van de in de Franse tekst gebruikte terminologie.

De Commissie gaat eenparig akkoord met de voorgestelde tekstwijziging.

De artikelen alsmede het gehele ontwerp worden eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

G. BOEYKENS.

De Voorzitter,

A. DEQUAE.

ERRATUM.

Art. 2.

In de Nederlandse tekst van dit artikel leze men « maatschappijen voor intercommunaal vervoer » in plaats van « intercommunale vervoermaatschappijen ».

donné qu'elle exerce son activité dans le secteur des transports publics.

La structure de son capital est d'ailleurs comparable à celle des sociétés en question.

Un autre membre désire savoir quel est le sort réservé aux primes qui sont payées à l'Association d'assurances mutuelles maritimes contre les risques de guerre.

Le Ministre répond que ces primes sont investies notamment sous la forme de valeurs de portefeuille.

Certains membres ne voient pas la nécessité d'un régime fiscal privilégié en faveur du Crédit communal.

A leur sens, cette institution draine un montant considérable de dépôts qui, autrement, irait aux organismes privés. Il leur apparaît que les autorités ont comme politique systématique d'avantager les organismes publics, permettant ainsi à ces derniers de consentir des prêts à taux d'intérêt réduit.

Dans sa réponse, le Ministre souligne que le présent projet de loi a uniquement pour objet d'éliminer certaines anomalies et n'entraînera nulle distorsion fiscale. Il fait également observer que le Crédit communal ne prête à intérêt réduit qu'aux communes et aux provinces.

En ce qui concerne le texte néerlandais de l'article 2, un membre a proposé de remplacer les mots « intercommunale vervoermaatschappijen » par les mots « maatschappijen voor intercommunaal vervoer ».

La modification proposée constitue la traduction correcte de la terminologie utilisée dans le texte français.

La Commission s'est ralliée à l'unanimité à la modification de texte proposée.

Les articles ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,

G. BOEYKENS.

Le Président,

A. DEQUAE.

ERRATUM.

Art. 2.

Dans le texte néerlandais de cet article, lire : « maatschappijen voor intercommunaal vervoer » au lieu de « intercommunale vervoermaatschappijen ».